

МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ – СОФИЯ
ДЕПАРТАМЕНТ ПО ЕЗИКОВО ОБУЧЕНИЕ И СПОРТ

ОДОБРЯВАМ

ДИРЕКТОР НА ДЕОС

(Проф. Д. Сиджимова, дф, дм)

За учебната 2024/2025

УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО СПЕЦИАЛНОСТТА
„ДЕНТАЛНА МЕДИЦИНА”
ЗА ОБРАЗОВАТЕЛНО - КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН „МАГИСТЪР”

Наименование на дисциплината: „ Български език за чуждестранни студенти, обучаващи се на български език“	Сигнатура	Хорариум <i>60 часа</i>
Образователна степен	Магистър	
Вид на обучение <i>Редовно</i>	Часове за седмица 2	Брой кредити 4
Вид на дисциплината <i>Задължителна</i>		
Вид на курса	Два семестъра	
Ниво на курса (според наредбата за Учебните програми)	Ниво М /магистър /	
Форми на оценяване	Текущо оценяване Участие в семинари Тест	Семестриален изпит Тест, събеседване
Форми и методи на обучение в курса	Лекция Дискусия Упражнения	Други: работа в малки групи за решаване на практически задачи

Преподавател: ст.пр. Светлана Тодорова

ДЕПАРТАМЕНТ ПО ЕЗИКОВО ОБУЧЕНИЕ И СПОРТ, МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ-СОФИЯ

София, 2024 г.

ОПИСАНИЕ НА КУРСА

Курсът се състои от **60** академични часа, които представят различни форми на учебна натовареност. Провежда се в групи от чуждестранни студенти, носители на различни езици, които изучават дентална медицина на български език. Те имат предварителни знания на български език на ниво Б2 по Общата европейска езикова рамка.

- Теоретично обучение – **20** часа;
- Работни семинари – **20** часа (изискват активност от страна на студентите и предполагат самостоятелна работа по предварително зададени теми, проект по една от тях, или участие и дебат по време на семинарите, както и работа с първични и вторични данни);
- Упражнения – **20** часа.

ФОРМИРАНЕ НА ОЦЕНКАТА

Оценката се формира комплексно:

- чрез активността на студента по време на протичането на курса;
- текущ контрол през семестъра;
- от изпитния резултат по време на сесията.

ВРЕМЕ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА СТУДЕНТИТЕ

- Текущо – за преценка на процеса на усвояване на знанията и уменията.
- В края на курса – за оценяване за придобитите знания и умения.

АСПЕКТИ ПРИ ФОРМИРАНЕТО НА ОЦЕНКАТА

- Участие в групови обсъждания
- Решаване на практически задачи
- Индивидуално задание
- Семестриален резултат
- Изпитен резултат

ПОМОЩНИ СРЕДСТВА ЗА ПРЕПОДАВАНЕ:

- Езикови материали;
- Езикови тестове;
- Текстове, свързани с изучаваната специалност, за оценка и анализ;
- Казуси за превод и интерпретация.

ЦЕЛ НА УЧЕБНАТА ДИСЦИПЛИНА

Основната цел на курса е **усвояването на българския език като работен език за следването в МУ-София**; да разшири и задълбочи познанията по български език на чуждестранните студенти за постигане на по-голяма автономност при работа със специализирана литература за професионална комуникация.

ЗАДАЧИ НА ПРОГРАМАТА:

- Разширяване и затвърдяване на знанията на студентите в устната и писмената реч;
- Създаване на практически познания върху фонетиката, морфологията, синтаксиса и лексикологията на съвременния български книжовен език на базата на текстове от изучаваните в първи курс медико-биологични дисциплини;
- Свързване на изучаваните граматични конструкции с конкретни ситуации, специфични за специализираната литература: дефиниция, описание, причина/следствие, хипотеза, аргументация.
- Усвояване на структури, характерни за медицинския научен стил, на основни характеристики на научния текст, разбиране на текст, конструиране на текст, редактиране на текст;
- Усвояване на основна предклинична и клинична терминология;
- Използване на езика за общуване в различни социални ситуации.

ТЕМАТИЧЕН ПЛАН ПО ТЕМАТИЧНИ ЕДИНИЦИ И ЧАСОВЕ ЗИМЕН СЕМЕСТЪР

№	ТЕМА	Лекции(Теоретично обучение)	Семинари/Упражнения
1	Фонетични феномени в българския език: 1. Изговор на ударени и неударени гласни. 2. Изговор на граматични форми. 3. Променливо Я. 4. Подвижни гласни в краесловието. 5. Асимилация на съгласни. 6. Последици от първа и втора палатализация на задноезичните съгласни. 7. Случаи с двойни съгласни – изговор и правопис. Диктовка. Поправка и коментар.	1	1
2	1. Откриване на различни части на речта в медицински текст. 2. Формална структура на предклиничните термини: термини-думи и термини-словосъчетания. 3. Текст “Ориентация в човешкото тяло”.	1	1

3	1. Съществително име в медицинския текст. 2. Упражнения за определяне на рода на съществителните имена в медицинския текст и образуване на форми за мн. число и определеност. Съществителни имена за големи и малки предмети. 3. Текст: „Организмът – единна жива система”.	1	1
4	1. образуване на термини съществителни имена с общо значение ‘предмети’. 2. Текст „Череп”.	1	1
5	Образуване на термини съществителни имена с общо значение ‘процеси’. 2. Текст „История на зъболечението”.	1	1
6	1. образуване на термини съществителни имена с общо значение ‘свойства’. 2. Упражнение за четене с разбиране на текст от учебното съдържание – „Физични свойства на материалите” – изваждане на ключови думи с минимални дефиниции.	1	1
7	1. образуване на сложни съществителни имена термини в медицинския текст. Домашни и чужди терминообразователни елементи. 2. Текст: „Устройство на дъвкателния апарат”. Откриване на ключови думи в текст от учебното съдържание.	1	1
8.	1. Прилагателни имена в медицинския текст. Съгласуване със съществителните в терминологични словосъчетания и изречения. 2. Конструирание на членуването в свързан текст. 3. Текст: „Устна кухня – обща характеристика”.	1	1
9.	1. Прилагателни имена за форма и цвят. 2. Текст: „Естетическа композиция”. 3. Словообразуване на прости прилагателни имена с различни наставки.	1	1
10.	Сложни терминологични прилагателни имена в предклиничната литература. Разграничаване на сложни съществителни имена-термини от сложни терминологични прилагателни имена. Текст: „Зъбите”.	1	1
11	Текст: „Пробив на зъбите и оформяне на съзъбие”. Обобщителни упражнения за съществителни и прилагателни имена в медицинската литература.	-	2
12	1. Числителни имена в медицинския текст. Числителни бройни и числителни редни. Упражнение за словообразуване на база числителни имена Упражнение за образуване на дробни числителни имена. 2. Текст: „Устна кухня - функции”.	-	2
13	1. Местоимения в медицинския текст. 2. Упражнение за конструирание на текст с пропуснати местоимения.	-	2

	Текст: “ Средства и начини за поддържане на устната кухина”.		
14	1.Текст: „Инфекция. Инфекциозен процес. Инфекциозна болест”. Четене с разбиране. Определяне на ключови термини. Използване на въпросителни и относителни местоимения в сложни съставни изречения.	-	2
15	Обобщение – съществителни, прилагателни, числителни, местоимения в медицинския текст. Семестриален тест.	-	2

ОБЩО ЗА ЗИМЕН СЕМЕСТЪР: 30 учебни часа, от които: **10** часа теоретично обучение, **20** часа семинари и упражнения.

**ТЕМАТИЧЕН ПЛАН
ПО ТЕМАТИЧНИ ЕДИНИЦИ И ЧАСОВЕ
ЛЕТЕН СЕМЕСТЪР**

№	ТЕМА	Теоретично обучение	Семинари/ Упражнения
1	1. Глаголи в медицинския текст. Определяне на лице, число, време, наклонение, залог и вид на глаголите в медицинските текстове. 2. Текст: „Зъбночелюстни деформации – проблеми в подреждането на зъбите и ухапката”.	1	1
2	1.Лични и нелични глаголни форми в медицински текст. Упражнения за откриването им. 2.Текст „Дъвкателна функция”. Определяне на ключови термини.	1	1
3	1. Образуване на причастия в медицинския текст: сегашни деятелни, сегашни страдателни, минали деятелни, минали страдателни. Упражнения. 2. Текст „Зъбночелюстни деформации – проблеми в подреждането на зъбите и ухапката ”.	1	1
4	1.Отглаголни съществителни имена в медицинския текст. 2. Текст: „Силанти“.	1	1
5	1.Наречия в медицинския текст. Упражнения за откриване и семантизация на различни видове наречия в текста. 2. Текст „Съвременни стоматологични материали”.	1	1
6	1.Текст „Ориентация в човешкото тяло” – преговор с особен оглед към терминологичните прилагателни имена за посоки и наречията.	1	1

7	1. Упражнения за разграничаване на прости и сложни изречения. Части на простото изречение. 2. Текст: „Заболявания в лицево-челюстната област и устната кухина”.	1	1
8.	1. Еднородни, вметнати и обособени части в простото изречение. 2. Текст „Вродени заболявания на езика” – с особен оглед към синтаксиса.	1	1
9.	1. Съюзи в медицинския текст. Съчинителни и подчинителни съюзи. 2. Текст: „Импланти”. Наблюдение на съюзите в текста.	1	1
10.	1. Синтаксис на сложното изречение. Сложни съчинени изречения. 2. Текст „Коронки” – с особен оглед към синтаксиса – продължение.	1	1
11	1. Синтаксис на сложното изречение. Сложно съставно изречение. 2. Текст „Устната лигавица”.	-	2
12	1. Синтаксис на сложното изречение. Сложно смесено изречение. 2. Текст „Композитни и метални индиректни възстановявания”.	-	2
13	1. Основни характеристики на предклиничния научен текст и терминология. Случаи на терминологична антонимия, синонимия, омонимия, паронимия. 2. Текст „Фасетките и приложението им в денталната медицина”.	-	2
14	Стоматологичен инструментариум.	-	2
15	Изпитно задание: Четене с разбиране на изучаван и неизучаван текст от учебното съдържание и дискусия .	-	2

ОБЩО ЗА ЛЕТЕН СЕМЕСТЪР: 30 учебни часа, от които: 10 часа теоретично обучение, 20 часа семинари и упражнения.

ОБЩО ЗА УЧЕБНАТА ГОДИНА: 60 учебни часа, от които: 20 часа теоретично обучение, 40 часа семинари и упражнения.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ:

След този курс на обучение студентите ще бъдат в състояние да:

- постигнат разширяване и задълбочаване на своята компетентност в сферата на българския език;

- добият по-голяма автономност при работа със специализирана литература за професионална комуникация.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. Павлина Кънчева. Учебник по български език за чуждестранни студенти по медицина, стоматология и фармация. Медицинско издателство АРСО, първо издание, София, 2006.
2. Йорданка Стефанова. Учебник по български език за студенти по дентална медицина. Издателска къща СТЕНО, Варна.

Изготвил програмата:

(ст.пр. Светлана Тодорова)

Съгласувано с Ръководител Катедра по езиково обучение, медицинска педагогика и спорт:

(доц. Н. Георгиев)

Учебната програма е приета на Катедрен съвет – протокол №9/19.09.2024 г.